

V Praze 8. 1. 2020
Čj.: 1038/19

Stanovisko

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod

Návrh je předkládán v souladu s Plánem legislativních prací vlády ČR na rok 2019. Zpráva z hodnocení dopadů regulace (dále též zpráva RIA) je v celkové struktuře zpracována v souladu s obecnými zásadami.

II. Připomínky a návrhy změn

Problém a cíle

Předkladatel uvádí velmi silné tvrzení:

„Systém státem podpořeného exportního pojišťování a financování je do budoucna bez výraznějších úprav ekonomicky neudržitelný a vede k suboptimálnímu vynakládání prostředků státního rozpočtu bez odpovídajícího ekonomického přínosu...“

„V minulých letech rovněž došlo k nárůstu nesplácených úvěrů v portfoliu obou společností...“

Předkladatel v této úvodní stati neuvádí, o jaké společnosti zajišťující podporu exportu se jedná - ČEB a EGAP - tyto informace se čtenář doví až v další kapitole.

Tabulka na str. 15 - Prostředky vynaložené ze státního rozpočtu na podporu exportu v letech 2006 – 2019 – uvádí, že ze státního rozpočtu bylo v tomto období na podporu exportu vynaloženo 30 mld. Kč. O efektivnosti či neefektivnosti těchto prostředků – tedy podrobnější vysvětlení obecného kritického hodnocení však ze zprávy nelze nic dalšího zjistit. PK RIA konstatuje, že analýza problému by se měla opřít o **hlubší analýzu dlouhodobého vývoje celkové efektivnosti podpory exportu, která ovšem nebyla realizována.**

Předkladatel dále uvádí (na str. 17), že *„Stav, který lze považovat u předkládaného záměru za cílový, je zvýšení právní jistoty velkého okruhu podnikatelských subjektů napříč celým spektrem podnikatelských odvětví, zejména exportní banky, exportní pojišťovny, velkých*

exportérů schopných dodávek rozsáhlých technologických celků na klíč i exportérů, malých a středních podniků, domácích i zahraničních bank.“

Cíl je tedy formulován jednak obecně, ovšem z pohledu veřejného zájmu a celkového účelu podpory úzce se zaměřením na příjemce podpory – zvýšení jejich právní jistoty.

Rizika jsou popsána podrobně, ovšem opět chybí pohled veřejného zájmu – riziko neefektivního vynakládání prostředků.

Varianty řešení jsou členěny ve struktuře podle navrhovaných změn:

- A. Flexibilnější nabídka exportní pojišťovny a exportní banky
- B. Vedení peněžních prostředků exportní pojišťovny a exportní banky poskytnutých ze státního rozpočtu na účtech vedených u centrální banky
- C. Rozšíření možností nabývání podílů v právnických osobách exportní pojišťovnou a exportní bankou
- D. Nastavení limitů pro schvalování obchodních případů od určitého objemu vládou
- E. Zjednodušení rozpočtování a vyúčtování záloh na dorovnávání úrokových rozdílů
- F. Rozšíření kontrolní pravomoci Ministerstva financí vůči exportní pojišťovně

Tato část je popisem zvolených legislativních řešení. Nepředchází jí však úvaha a **nejsou uvedeny argumenty, proč byla tato řešení zvolena**. V návaznosti na chybějící analýzu problému a chybějících argumentů pro volbu navrhovaných nástrojů je pak analýza variant komentářem zvoleného řešení. Stejně konstatování platí i pro stanovení pořadí variant.

Náklady a přínosy jsou diskutovány v kvalitativní podobě. Předkladatel se však ani nepokusil o pohled do budoucnosti ve směru budoucích nároků na státní rozpočet.

Přezkum účinnosti regulace uvádí obecné teze: „*Lze jen obtížně stanovit měřitelné indikátory, na jejichž základě by bylo možné jednoznačně měřit naplňování vytčených cílů navrhovaných změn, případně zjišťovat přesnost jejich nastavení. Nicméně dílčí plnění nastavených cílů lze průběžně ověřovat ze statistik vedených v rámci systému podpory exportu, ze kterých je možné vysledovat počty podpořených obchodních případů i jejich hlavní parametry.*“

Když chybí analýza problému a cíle řešení, chybí cíle i indikátory přezkumu regulace.

Předložená zpráva ve formální podobě následuje strukturu pro RIA, ale o vlastní podstatě analytického pohledu na regulovanou materii podle konceptu RIA se z ní nedovíme téměř nic. Předkladatel se nepokusil využít poznatků ze zahraničí, ať již pro komparativní analýzu situace v podpoře exportu, či pro formulování postupu a indikátorů přezkumu účinnosti regulace.

III. Shrnutí připomínek ke zprávě z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA)

Předložená zpráva z hodnocení dopadů regulace (zpráva RIA) pouze formálně následuje strukturu dle obecných zásad, ovšem o regulované materii v logické lince problém – cíle řešení – nástroje a intervence – jejich zhodnocení – neposkytuje relevantní informace.

IV. Závěr

Pracovní komise Legislativní rady vlády pro hodnocení dopadů regulace **na základě posouzení zprávy z hodnocení dopadů regulace doporučuje** Legislativní radě vlády, **aby projednávání** návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů, **přerušila za účelem přepracování návrhu předkladatelem ve smyslu výše uvedených zásadních připomínek.**

Vypracoval:

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc.
v. r.
předsedkyně komise